Sygn. akt IV Ka 508/14

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 października 2014 roku.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Krzysztof Gąsior

Sędziowie SA w SO Stanisław Tomasik (spr.)

SO Agnieszka Szulc-Wroniszewska

Protokolant sekr. sądowy Dagmara Szczepanik

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim Janusza Omyły

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2014 roku

sprawy ***D. G.***

oskarżonego z art.278§1 kk, z art.13§1 kk w zw. z art.278§1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim

z dnia 30 maja 2014 roku sygn. akt II K 1423/12

na podstawie art. 437 § 2 kpk w zw. z art. 109 § 2 kpw, art. 438 pkt 2 i 3 kpk w zw. z art. 109 § 2 kpw, art. 118 § 2 kpw ***uchyla zaskarżony wyrok i*** przyjmując, że łączna wartość skradzionego mienia w czynie przypisanym oskarżonemu D. G. w punkcie II zaskarżonego wyroku nie przekracza kwoty 420,00 (czterysta dwadzieścia) złotych oraz, że czyn ten wyczerpuje dyspozycję art. 119 § 1 kw, na podstawie art. 45 § 1 kw w zw. z art. 5 § 1 pkt 4 kpw i art. 62 § 2 kpw ***umarza postępowanie karne w stosunku do oskarżonego D. G.;***

kosztami postępowania w sprawie obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt. IV Ka 508/14

UZASADNIENIE

D. G. została oskarżony o to, że

I. w dniu 02.03.2011 r. w T.M.. przy ul. (...), woj.
(...), w markecie (...)działając wspólnie i w porozumieniu z R.
Z.oraz S. B.i M. P.dokonał
kradzieży artykułów spożywczych w postaci: filetów z łososia, miodu, kawy,
wędliny, serów i innych artykułów o łącznej wartości 493,23 zł na szkodę
(...) S.A.K.u. (...)

tj. o czyn z art. 278 § 1 kk

II. w dniu 02.03.2011 r. w T.M.. przy ul. (...)M., woj. (...), w markecie (...)działając wspólnie i w porozumieniu z R. Z.oraz S. B.i M. P.usiłował dokonał kradzieży artykułów spożywczych w postaci: wędliny, sera, herbat, masła i innych artykułów o łącznej wartości 367,63 zł na szkodę (...) S.A.
K.u. (...), przy czym zamierzonego celu nie osiągnął, gdyż został
spłoszony przez pracowników ochrony

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 278 § 1 kk

Sąd Rejonowy w Tomaszowie Maz. wyrokiem z dnia 30 maja 2014r. roku w sprawie II K 1432/14:

1. przyjął, iż czyn opisany w pkt II wyczerpuje dyspozycję art.11 § 1 kw w zw. z art. 119 § 1 kw i na podstawie art. 5 § 1 pkt.4 kpw w związku z art. 45 § 1 kw umorzył postępowanie co do czynu z pkt II,

2. oskarżonego D. G. uznał za winnego dokonania zarzucanego mu w pkt. I czynu z tą zmianą w jego opisie, iż w miejsce wyrażenia „wspólnie i w porozumieniu z R. Z. oraz S. B. i M. P." przyjął wyrażenie „wspólnie i w porozumieniu z S. B. i innym mężczyzną co do którego materiały wyłączono do odrębnego postępowania" oraz w miejsce wyrażenia (...) S.A. K. ul. (...)" przyjął wyrażenie (...) S.A. w K." tj. czynu wyczerpującego dyspozycję art. 278 § 1 kk i za to na podstawie art. 278 § 1 kk i art. 33 § 2 kk wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 40 stawek dziennych, przyjmując wartość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych,

3. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił i ustalił okres próby na 2 lata,

4. zasądził od oskarżonego D. G. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 200 złotych tytułem opłaty i kwotę 912,78 zł tytułem wydatków poniesionych w sprawie.

Powyższy wyrok zaskarżył obrońca oskarżonego D. G. w części dotyczącej czynu opisanego w punkcie I aktu oskarżenia na korzyść oskarżonego.

Apelacja obrońcy oskarżonej wywiedziona z treści art. 438 pkt 1, 2 kpk zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

a) naruszenie art. 2, art. 4, art. 5 § 2 oraz art. 7 art. 366 § 1, i 410 k.p.k.

polegające na dowolnej ocenie materiału dowodowego, bez zachowania zasady obiektywizmu oraz wbrew obowiązkowi dochodzenia prawdy, nie bacząc aby zostały wyjaśnione wszystkie istotne okoliczności sprawy, a. sąd I instancji niewłaściwie ocenił dowód z monitoringu sklepu (...)przy ul. (...)w T., który to potwierdza wersję wydarzeń opisaną w wyjaśnieniach oskarżonego S. B.iż nie działał wspólnie i w porozumieniu z żadnymi innymi osobami (w tym D. G.) - zatem przy jednoczesnym braku niebudzących wątpliwości dowodów przeciwnych, na podstawie których można by przyjąć inną wersję zdarzenia sąd przyjął, że oskarżony D. G.działał wspólnie i w porozumienia z S. B., R. Z.i M. P.podczas gdy on temu zaprzeczał, a ponadto sąd pominął okoliczność, że na monitoringu widoczne są jedynie 3 torby, zaś poza sklepem zlokalizowano 4 torby, zatem pochodzenie jednej z nich jest nieznane i nie może być przypisane żadnemu z oskarżonych;

b. sąd I instancji bezzasadnie pominął zeznania świadków: - J. J., K. S. (1)oraz B. P.w zakresie odnoszącym się do ilości i wartości skradzionych towarów ze sklepu (...)przy ul. (...), w szczególności, iż oszacowanie towarów dokonane zostało w sposób orientacyjny, a także, iż towar uznany za skradziony potencjalnie mógł pochodzić z innego sklepu sieci (...), przez co brak jest niebudzących wątpliwości dowodów dla przyjęcia, iż wartość skradzionego mienia zgadza się z wartością wskazaną w akcie oskarżenia, bowiem sam paragon fiskalny z dnia 3.03.2011 roku dowodu na okoliczność wartości mienia nie stanowi czego konsekwencją było poczynienie przez sąd I instancji, poprzez nieprawidłową ocenę dowodów - błędów w ustaleniach faktycznych polegających na przyjęciu, iż - D. G.dopuścił się przypisanego mu w pkt 2 wyroku Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim czynu, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami,

w sytuacji gdy oskarżony nie przyznał się do zarzucanego mu czynu, a pozostałe osoby wykluczały jego sprawstwo i gdy żadne porozumienie pomiędzy w/w nie istniało i nie wynika z zebranego materiału dowodowego;

- wartość mienia, którego zaboru dokonano wynosiła 493,23 zł podczas gdy sam paragon fiskalny z dnia 3.03.2011 roku nie stanowi dowodu na wartość takiego mienia należącego do (...) S.A.która organizując sprzedaż w sieci marketów (...) nabywa towar po cenach hurtowych, a ponadto monitoring wskazywał na 3 torby zaś poza sklepem zlokalizowano 4 zatem pochodzenie jednej z nich jest nieznane i nie może być wartość jej zawartości zaliczana w poczet wartości mienia czynu przypisanego oskarżonemu;

b) naruszenie art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 287 k.p.k. poprzez dokonanie przez Sąd dowolnej,,

a nie swobodnej oceny dowodów, przy jednoczesnym rozstrzygnięciu niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego, i przyjęcie, że:

i) wartość rzeczy stanowiącej przedmiot zaboru przy przestępstwie kradzieży określa się tylko w odniesieniu do ceny detalicznej danej rzeczy na paragonie sklepowym, podczas gdy cena nie wyraża rzeczywistej wartości mienia, w szczególności kiedy pokrzywdzonym jest podmiot trudniący się profesjonalnie sprzedażą oznaczonych co do gatunku rzeczy będących przedmiotem zamachu, a paragon fiskalny nie stanowi dowodu wartości mienia (...) S.A., zatem w zależało skorzystać z środków dowodowych przewidzianych w przypadku wiadomości specjalnych jakimi są ceny hurtowe i detaliczne oraz naliczana marża, zaś wobec braku możliwości określenia prawidłowej i realnej wartości mienia, sąd winien przyjąć iż wartość ta jest mniejsza niż 420 złotych,

ii) wartość rzeczy stanowiącej przedmiot zaboru przy przestępstwie kradzieży została obliczona przy założeniu ilości i rodzaju artykułów w czterech torbach znalezionych poza sklepem (...), podczas gdy na monitoringu widoczne były jedynie 3 torby w których towar miał zostać wyniesiony poza obręb sklepu;

c)naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 kpk poprzez oddalenie wniosków dowodowych obrońcy o: - zwrócenie się do pokrzywdzonego (...) S.A. celem ustalenia hurtowych cen skradzionych towarów oraz o podanie przez pokrzywdzonego, na podstawie zapisu z monitoringu, jakie dokładnie towary, o jakiej wartości oraz przez jaką osobę zostały skradzione ze sklepów (...) w T. w dniu 2 marca 2011 r., w sytuacji, gdy powyższe wnioski dowodowe zmierzały do wykazania rzeczywistej wartości przedmiotu zaboru w niniejszej sprawie oraz miały istotne znaczenia dla rozstrzygnięcia z uwagi na konieczność określenia indywidualizacji odpowiedzialności karnej oskarżonych, przy czym jak wynika z zeznań świadków w osobach pracowników sklepów - przeprowadzenie przez Sąd I instancji wnioskowanych przez obronę dowodów na powyższe okoliczności było możliwe;

— czego konsekwencją było niewłaściwe przyjęcie, iż wartość skradzionego mienia ze sklepu (...) przy ul. (...) w T., wyniosła 493,23 zł, w sytuacji gdy wartość ta nie została w sposób niebudzący wątpliwości zweryfikowana;

B. obrazę przepisów prawa materialnego, mającego wpływ na treść orzeczenia, a to: art. 278 § 1 k.k. poprzez jego nieprawidłową wykładnię w zakresie przyjęcia, iż wartość rzeczy stanowiącej przedmiot zaboru przy przestępstwie kradzieży określa się tylko w odniesieniu do ceny detalicznej danej rzeczy na paragonie sklepowym, w sytuacji gdy cena nie wyraża rzeczywistej wartości mienia, w szczególności kiedy pokrzywdzonym jest podmiot trudniący się profesjonalnie sprzedażą - jak (...) S.A. - oznaczonych co do gatunku rzeczy będących przedmiotem zamachu, jako że

na wartość skradzionego mienia nie może składać się potencjalna, utracona przez pokrzywdzonego korzyść w postaci marży.

W konkluzji skarżący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego D. G., ewentualnie o przyjęcie, że czyn opisany w pkt I wyroku wyczerpuje dyspozycję art. 11 § 1 kw w zw. z art. 119 § 1 kw i na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 kpw w zw. z art. 45 § 1 kw umorzenie postępowania co do czynu I.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 30 września 2014 roku

Obrońca oskarżonego popierał apelację i wnioski w niej zawarte.

Prokurator wnosił o nieuwzględnienie skargi apelacyjnej obrońcy z wyboru oskarżonego i utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego D. G. jest zasadna w takim stopniu, że w wyniku jej uwzględnienia powstały podstawy do uchylenia wyroku co do czynu opisanego w punkcie I aktu oskarżenia i umorzenia postępowania karnego w tej części w stosunku do oskarżonego na podstawie art. 45 § 1 kw w zw. z art. 5 § 1 pkt 4 kpw i art. 62 § 2 kpw.

Przechodząc do rozważań szczegółowych, zwrócić należy uwagę, iż w ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy dopuścił się obrazy przepisów prawa procesowego oraz błędu w ustaleniach faktycznych skutkujących, błędnym ustaleniem co do wartości skradzionego przez oskarżonego mienia wynikającym z nieuwzględnienie w sposób prawidłowy i kompleksowy wszystkich okoliczności podmiotowych i przedmiotowych rzutujących na tą ocenę. To właśnie błędna ocena materiału dowodowego doprowadziła do poczynienia przez Sąd I instancji błędu w ustaleniach faktycznych w tej części, co miało w dużej mierze wpływ na rozstrzygnięcie. Dokonane bowiem przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne co do wartości skradzionego mienia nie są wynikiem rzetelnej, wszechstronnej oraz wnikliwej analizy dowodów. Jednocześnie zaś konkluzje Sądu meriti nie stanowią wyniku rozważenia wszystkich okoliczności przedmiotowego zdarzenia. Niewątpliwie w niniejszej sprawie prawidłowo ustalił Sąd meriti, że D. G.w dniu 2 marca 2011r. w T.M.. przy ulicy (...)w markecie (...) działając wspólnie i w porozumieniu z innymi sprawcami dokonywał kradzieży artykułów spożywczych. Wynika to z wiarygodnych i spójnych zeznań świadków S. C., J. J., B. S., A. S., B. P., K. S. (2)i częściowo R. P.to obiektywny fakt ujawnienia oskarżonego z torbą termoizolacyjną na monitoringu, która została następnie znaleziona przy śmietniku przez A. S.. Uchybienie Sądu I instancji polegało jednak na błędnym ustaleniu wartości przedmiotowych towarów spożywczych znalezionych w torbach. W realiach przedmiotowej sprawy mamy bowiem do czynienia z niedającymi się usunąć wątpliwościami. Zasada in dubio pro reo (art. 5§2 k.p.k.) stanowi, że wątpliwości w zakresie ustaleń faktycznych powinny być wyjaśnione i usunięte przez wszechstronną inicjatywę dowodową organu procesowego i gruntowną analizę całego dostępnego materiału dowodowego. Dopiero wtedy, gdy po wykorzystaniu wszelkich istniejących możliwości wątpliwości te nie zostaną usunięte, należy je wytłumaczyć w sposób korzystny (por. wyrok SN z dnia 25.06.1991 r., WR 107/91, OSNKW 1992, nr 1, poz. 14). Bowiem zgodnie z ustalonym w doktrynie i orzecznictwie poglądem stan określany jako "niedające się usunąć wątpliwości" powstaje, gdy w trakcie postępowania sądowego występują określone wątpliwości natury faktycznej lub prawnej. Zanim sąd uzna określone wątpliwości za "niedające się usunąć", winien podjąć działania zmierzające do stwierdzenia, czy wątpliwości w ogóle wystąpiły, czy były rozsądne, a nie wymyślone, czy i jakie miały znaczenie dla kwestii odpowiedzialności prawnej oskarżonego, czy udało się je przezwyciężyć w sposób dopuszczalny przez prawo procesowe itp. Dopiero w razie braku możliwości usunięcia wątpliwości, po wykorzystaniu wszelkich istniejących możliwości dowodowych, następuje rozstrzygnięcie ich na korzyść oskarżonego. Oznacza to, że stan "nie dających się usunąć wątpliwości" jest stanem niemożności przyjęcia ustaleń niewątpliwych, mimo wykorzystania wszystkich przewidzianych prawem metod dochodzenia do ustaleń zgodnych z rzeczywistością. O naruszeniu zasady in dubio pro reo nie można mówić wówczas, gdy sąd w wyniku pełnej i poprawnie dokonanej swobodnej oceny dowodów uznał, że brak jest wątpliwości albo że nie mają one znaczenia dla odpowiedzialności prawnej oskarżonego (por. wyr. SN z 14.5.1999 r., IV KKN

714/98, OSProk. i Pr. 2000, Nr 4, poz. 8). W realiach przedmiotowej sprawy nie dało się w sposób obiektywny ustalić wartości skradzionych towarów. Po pierwsze dlatego, że na monitoringu widać jedynie 3 zapakowane torby (a nie widać ich zawartości). Nadto wartość towarów ustalono w oparciu o zawartość 4 toreb. Chodzi tu oczywiście o to, że na monitoringu sklepowym nie widać jakie towary oskarżony wkładał do torby. Natomiast z protokołu oględzin (k.18-20) i dokumentacji fotograficznej (k.21-23) jednoznacznie wynika, że wszystkie towary wyjęto ze znalezionych toreb i łącznie określono ich wartość, oznaczając jedynie na których ujawniono ślady linii papilarnych. Zatem nie określono wartości towarów znajdujących się w poszczególnych torbach. Skoro nie można jednoznacznie przyjąć, że były to te same co znalezione w torbach przy śmietniku, to w konsekwencji nie można w sposób pewny ustalić wartości skradzionego mienia. Zatem zgodnie z art. 5 § 2 k.p.k. wątpliwości w tym zakresie Sąd Odwoławczy zinterpretował na korzyść oskarżonego i przyjął, że wartość skradzionych towarów nie przekraczała 420 zł. Skoro tak przypisany oskarżonemu stanowił jedynie wykroczenie z art. 119 § 1 kw.

Treść art. 45 § 1 k.w. stanowi, iż karalność wykroczenia ustaje, jeżeli od daty jego popełnienia upłynął rok. Natomiast jeżeli wszczęto w tym okresie postępowanie, karalność wykroczenia ustaje z upływem lat 2 od popełnienia czynu. W związku z tym, że w przedmiotowej sprawie wszczęto postępowanie w ciągu roku od daty popełnienia czynu, karalność wykroczenia ustała z dniem 30 kwietnia 2014 roku. Okoliczność ta z kolei stanowi negatywną przesłankę procesową, która uniemożliwia prowadzenie postępowania i nakazuje je umorzyć. W związku z tym Sąd odwoławczy uchylił zaskarżony wyrok w tym zakresie i na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. w związku z art. 45 § 1 k.w.

Oczywiście, wobec umorzenia postępowania, brak było podstaw, by obciążać obwinionego kosztami tegoż postępowania. Stąd też kosztami sądowymi, poniesionymi w toku niniejszego postępowania, zgodnie z treścią art. 118 § 2 k.p.w., obciążyć należało Skarb Państwa.